

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Decizia nr. 3884

Dosar nr. 1600/1/2012

Sedința publică de la 3 octombrie 2012

Președinte:	X	- Judecător
	X	- Judecător
	X	- Judecător
	X	- Magistrat asistent

S-au luat în examinare recursurile declarate de Agenția Națională de Administrare Fiscală și de Direcția Generală a Finanțelor Publice .X. împotriva Încheierii din 7 decembrie 2011 a Curții de Apel .X. - Secția de contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal se prezintă recurenta-pârâtă Direcția Generală a Finanțelor Publice .X., prin consilier juridic și intimata-reclamantă S.C. X S.R.L., prin avocat X, lipsind recurenta-pârâtă Agenția Națională de Administrare Fiscală.

Procedura completă.

Se prezintă referatul cauzei, magistratul asistent arătând că intimata-reclamantă a depus la dosar întâmpinări la ambele recursuri, iar prin întâmpinarea formulată cu privire la recursul declarat de Agenția Națională de Administrare Fiscală a invocat excepția lipsei calității de reprezentant al acestei instituții a persoanei semnatare a recursului.

Se mai învederează faptul că la dosarul cauzei s-au mai depus de către intimata-reclamantă înscrisuri care atestă efectuarea unor plăți parțiale de către societate.

Apărătorul intimatei-reclamante arată instanței faptul că nu mai susține excepția invocată și solicită încuviințarea probei cu înscrisuri.

Înalta Curte ia act de susținerile apărătorului ales al intimatei-reclamante și încuviințează proba cu înscrisuri solicitată, luând act că aceasta a fost administrată.

Nemaifiind alte cereri de formulat, Înalta Curte constată pricina în stare de judecată și acordă cuvântul părților prezente în raport cu recursurile declarate.

Reiterând motivele expuse pe larg în cererile scrise, consilierul juridic al recurenteii-pârâte Direcția Generală a Finanțelor Publice .X. pune concluzii în sensul admiterii ambelor recursuri astfel cum au fost formulate, atât în ceea ce privește excepția lipsei calității procesuale pasive, cât și asupra fondului cauzei, solicitând casarea sentinței atacate și trimiterea cauzei spre rejudecare.

Avocatul intimatului-reclamantului pune concluzii în sensul respingerii ambelor recursuri ca nefondate și menținerii sentinței recurate ca fiind temeinică și legală, cu cheltuieli de judecată conform înscrisurilor anexate la dosar în acest sens.

ÎNALTA CURTE

Asupra recursurilor de față;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

Prin Încheierea din 7 decembrie 2011, Curtea de Apel .X. - Secția de contencios administrativ și fiscal a dispus următoarele:

- a admis în parte cererea formulată de reclamanta S.C X S.R.L., în contradictoriu cu pârățile Direcția Generală a Finanțelor Publice .X. și Agenția Națională de Administrare Fiscală;

- a suspendat în parte executarea Deciziei de impunere nr. F-BV X din 25.07.2011 și a Raportului de inspecție fiscală nr. F-BV 547 din 25.07.2011, emise de pârâta Direcția Generală a Finanțelor Publice .X., sub aspectul sumei de X lei, stabilită cu titlu de impozit pe profit suplimentar și a majorărilor de întârziere și a obligațiilor fiscale accesorii de plată aferente acestei sume, a sumei de X lei, stabilită cu titlu de TVA și a majorărilor de întârziere și a obligațiilor fiscale accesorii de plată aferente acestei sume și a sumei de X lei, stabilită cu titlu de TVA și a majorărilor de întârziere și a obligațiilor fiscale accesorii de plată aferente acestei sume;

- a respins restul pretențiilor formulate de reclamantă cu privire la cererea de suspendare.

Pentru a pronunța această soluție, instanța de fond a reținut, în esență, faptul că, sub aspectul condițiilor impuse de art. 14 din Legea nr. 554/2004, obiectul cererii de suspendare îl constituie actele administrativ fiscale împotriva cărora s-a formulat contestație, astfel că analiza va privi îndeplinirea celor două condiții cerute de textul de lege menționat, respectiv cazul bine justificat și paguba iminentă.

S-a reținut, astfel, că reclamanta a invocat, în susținerea existenței cazului bine justificat, criticile aduse prin acțiunea introductivă, sub aspectul netemeinicii și nelegalității actelor fiscale atacate, cea mai mare

parte a acestora vizând starea de fapt reținută de organele fiscale cu privire la achizițiile intracomunitare din anul 2010.

S-a apreciat de către instanța de fond că, în speță, criticile aduse de reclamantă cu privire la modul de stabilire a bazei impozabile suplimentare sunt de natură a reprezenta împrejurări legate de starea de fapt de natură să creeze o îndoială asupra legalității actului, fiind necesară o analiză pe fond a cauzei cu administrare de probe în vederea verificării corecte stabiliri a stării de fapt fiscale.

Prin prisma aspectelor invocate de reclamantă privitor la legătura sa cu presupusele neregularități constatate de organul de control referitor la cele trei firme furnizoare, instanța a constatat că, până la analiza pe fond a cauzei, sub aspectul legalității și temeiniciei, există un caz bine justificat referitor la stabilirea acestei stări de fapt fiscale.

S-a mai reținut în considerentele încheierii atacate faptul că celelalte critici aduse prin acțiunea introductivă și la care se face referire în motivarea cererii de suspendare, nu sunt de natură a reprezenta împrejurări dintre cele care definesc „cazurile bine justificate”, neputând conduce la îndeplinirea condiției cerute de art. 14 din Legea nr. 554/2004.

Cu privire la condiția pagubei iminente, instanța a reținut că în raport de actele depuse la dosar este evident că executarea silită a sumelor contestate ar conduce la crearea unui prejudiciu material previzibil societății reclamante, cu consecințe și asupra angajaților acesteia.

Pentru toate aceste considerente, instanța a constatat ca fiind îndeplinită în cauză și condiția pagubei iminente, astfel că, urmare a întrunirii tuturor condițiilor cerute de art. 14 din Legea nr. 554/2004, a admis în parte cererea de suspendare a executării raportului de inspecție fiscală și a deciziei de impunere emisă în baza acestuia și care reprezintă titlul de creanță, sub aspectul sumei de X lei, stabilită cu titlu de impozit pe profit suplimentar și a majorărilor de întârziere și a obligațiilor fiscale accesorii de plată aferente acestei sume, a sumei de X lei, stabilită cu titlu de TVA și a majorărilor de întârziere și a obligațiilor fiscale accesorii de plată aferente acestei sume și a sumei de X lei, stabilită cu titlu de TVA și a majorărilor de întârziere și a obligațiilor fiscale accesorii de plată aferente acestei sume și a respins restul pretențiilor formulate de reclamantă sub aspectul cererii de suspendare.

Împotriva acestei hotărâri au declarat recurs pârâtele Agenția Națională de Administrare Fiscală și Direcția Generală a Finanțelor Publice .X., criticând-o pentru nelegalitate și netemeinicie.

I. Prin motivele de recurs formulate, *pârâta Direcția Generală a Finanțelor Publice .X.* arată că aspectele invocate de către instanța de fond nu sunt de natură a proba îndeplinirea condițiilor imperative impuse de art. 14 din Legea nr. 554/2004, că instanța de fond a dispus suspendarea executării actelor atacate atât în ceea ce privește accesoriile, cât și în ceea ce privește debitele stabilite de către organele fiscale și, astfel, hotărârea recurată apare ca fiind dată în mod evident cu aplicarea greșită a legii și cu reținerea unei stări de fapt neconformă cu realitatea.

Recurenta-pârâtă mai arată că, deși este evident că executarea silită este de natură să producă o așa zisă pagubă în patrimoniul reclamantei, nu s-a făcut niciun moment dovada că această pagubă are natura juridică a unei pagube iminente, astfel cum este definită de Legea nr. 554/2004 și de jurisprudența în materie și că reclamanta își poate permite plata acestor obligații fiscale, pentru că în fapt aceste obligații, exceptând accesoriile, reprezintă obligații fiscale pe care societatea trebuia să le declare și să le plătească cu mult timp în urmă.

Se mai arată în motivele de recurs formulate că instanța de fond și-a însușit susținerile reclamantei și nu a motivat în niciun fel soluția adoptată, fiind încălcate prevederile art. 261 pct. 5 Cod procedură civilă, iar nerespectarea acestor dispoziții atrage nulitatea hotărârii, potrivit art. 105 alin. 2 Cod procedură civilă și, ca atare, singura soluție pe care o poate da instanța investită cu soluționarea recursului este aceea de casare și trimitere spre rejudecare a cauzei.

Concluzionează recurenta că reclamanta trebuia să probeze îndeplinirea în mod cumulativ a condițiilor impuse de art. 14 din Legea nr. 554/2004, însă în cauză cererea de suspendare formulată nu a fost probată nici sub aspectul cazului justificat și nici al pagubei iminente.

II. *Recurenta Agenția Națională de Administrare Fiscală* critică hotărârea pronunțată de instanța de fond, arătând că aceasta a fost dată cu aplicarea greșită a legii.

Recurenta reiterează excepția lipsei calității sale procesuale pasive în ceea ce privește capătul de cerere privind suspendarea Deciziei de impunere emisă de către Direcția Generală a Finanțelor Publice a Județului .X., precum și a Raportului de inspecție fiscală pe care se întemeiază titlul de creanță contestat, arătând că instanța trebuia să rețină că are calitate procesuală pasivă pârâta Direcția Generală a Finanțelor Publice a Județului .X., în calitate de emitent al actelor solicitate a fi suspendate, astfel că solicită instanței să respingă cererea ca fiind introdusă împotriva unei persoane fără calitate procesuală pasivă.

Recurenta învederează faptul că, deși s-a invocat, prin întâmpinarea formulată pentru termenul din data de 02.12.2011, excepția

lipsei calității procesuale pasive a Agenției Naționale de Administrare Fiscală, instanța de fond a omis să se pronunțe asupra acestei excepții.

Recurenta Agenția Națională de Administrare Fiscală invocă și motivul de recurs prevăzut de art. 304 pct. 7 Cod procedură civilă, arătând că hotărârea nu cuprinde motivele pe care se sprijină, că motivarea instanței de fond este inexistentă, fiind lacunară, iar anumite sesizări expuse de instituția recurentă, în speță excepția lipsei calității procesuale pasive, lipsesc cu desăvârșire.

Sustine recurenta că din considerentele hotărârii criticate nu rezultă motivele care au constituit baza luării acestei hotărâri în ceea ce privește întrunirea cumulativă a condițiilor prevăzute de art. 15, raportat la prevederile art. 14 din Legea nr. 554/2004, pentru a se putea dispune suspendarea și că în speță nu s-a făcut dovada îndeplinirii cumulative a celor două condiții prevăzute expres de lege, respectiv cazul bine justificat și existența iminenței unei pagube.

Examinând cauza și sentința atacată, în raport cu actele și lucrările dosarului, precum și cu dispozițiile legale incidente în cauză, inclusiv cele ale art. 304¹ din Codul de procedură civilă, Înalta Curte constată că recursurile sunt fondate, pentru considerentele în continuare arătate.

Prin cererea de chemare în judecată, reclamanta S.C. X S.R.L. a solicitat, în contradictoriu cu pârâtele Direcția Generală a Finanțelor Publice .X. și Agenția Națională de Administrare Fiscală, anularea Deciziei de impunere emisă de Direcția Generală a Finanțelor Publice .X. și înregistrată la organul emitent sub nr. F-BV X din 25.07.2011 precum și a Raportului de inspecție fiscală pe care se întemeiază titlul de creanță contestat, identificat sub nr. F-BV X din 25.07.2011, precum și suspendarea acestor acte administrative fiscale, în baza art. 15 din Legea nr. 554/2004.

Prin încheierea pronunțată la data de 7 decembrie 2011, Curtea de Apel .X. - Secția de contencios administrativ și fiscal a admis în parte cererea formulată de reclamantă, a suspendat în parte executarea actelor administrativ fiscale contestate, sub aspectul sumei de X lei, stabilită cu titlu de impozit pe profit suplimentar și a majorărilor de întârziere și a obligațiilor fiscale accesorii de plată aferente acestei sume, a sumei de X lei, stabilită cu titlu de TVA și a majorărilor de întârziere și a obligațiilor fiscale accesorii de plată aferente acestei sume și a sumei de X lei, stabilită cu titlu de TVA și a majorărilor de întârziere și a obligațiilor fiscale accesorii de plată aferente acestei sume și a respins restul pretențiilor formulate de reclamantă cu privire la cererea de suspendare.

Recurenta Agenția Națională de Administrare Fiscală a învederat în cadrul motivelor de recurs formulate, faptul că înțelege să reitereze

excepția lipsei calității procesuale pasive a acestei instituții în ceea ce privește capătul de cerere privind suspendarea actelor administrativ fiscale contestate, arătând că instanța de fond a omis să se pronunțe asupra acestei excepții invocate în fața Curții de Apel .X. prin întâmpinarea formulată pentru termenul din data de 2 decembrie 2011.

Înalta Curte, examinând actele și lucrările dosarului, precum și criticile recurentelor-pârâte, constată faptul că de la dosarul cauzei lipsește încheierea de amânare a pronunțării din data de 2 decembrie 2011, care, potrivit legii, face corp comun cu încheierea recurată, precum și dovada achitării cauțiunii datorate pentru cererea formulată și actele administrative contestate, în baza cărora s-a pronunțat soluția de către instanța de fond.

De asemenea, se constată că încheierea recurată, prin care s-a admis cererea de suspendare, este nesemnată de către judecător și grefier, nerespectându-se prevederile art. 261 alin. 1 pct. 8 Cod procedură civilă.

Înalta Curte apreciază, totodată, că hotărârea recurată este nemotivată, nerespectându-se prevederile art. 261 alin. 1 pct. 5 Cod procedură civilă, devenind astfel incidente dispozițiile art. 304 pct. 7 Cod procedură civilă.

În conformitate cu dispozițiile art. 261 alin. 1 pct. 5 Cod procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să cuprindă *„motivele de fapt și de drept care au format convingerea instanței, cum și cele pentru care s-au înlăturat cererile părților”*.

Se poate aprecia că textul legal anterior enunțat consacră principiul motivării hotărârilor, pentru a se asigura o bună administrare a justiției și pentru a se putea exercita controlul judiciar.

Motivele de fapt și de drept la care se referă textul reprezintă elementele silogismului judiciar, premisele de fapt și de drept care au condus instanța la adoptarea soluției din dispozitiv, o hotărâre care nu evocă reținerile ei constituind o dispoziție arbitrară, care anulează aproape toate principiile care guvernează procesul civil, aceasta fiind și rațiunea pentru care a fost reglementat motivul de nelegalitate prevăzut de art. 304 pct. 7 Cod procedură civilă, potrivit căruia se poate dispune casarea unei hotărâri atunci când aceasta nu cuprinde motivele pe care se sprijină.

Prima instanță trebuia să examineze dacă dispozițiile menționate în cererea de chemare în judecată sunt legale și să menționeze care sunt motivele pentru care a adoptat soluția de admitere în parte a cererii de suspendare.

Așa cum s-a precizat mai sus, hotărârea instanței de fond nu este motivată, iar, în lipsa motivării, Înalta Curte nu poate exercita controlul legalității și temeiniciei hotărârii, potrivit argumentelor ce se vor enunța în continuare.

Căile de atac se exercită de partea nemulțumită de hotărârea unei instanțe și reprezintă mijlocul procesual prin care se realizează pe calea justiției protecția dreptului subiectiv sau al interesului și ele se constituie ca un remediu pentru eventualele erori ce se pot strecura într-o hotărâre.

În situația în care hotărârea nu este motivată, instanța de control judiciar nu poate să analizeze dacă hotărârea primei instanțe este legală și temeinică, pentru că hotărârii îi lipsesc elementele esențiale.

Legiuitorul a stabilit în sarcina judecătorului obligația legală de a motiva în fapt și în drept hotărârea, întrucât în hotărâre trebuie să se explice părților, atât în fapt, cât și în drept, care au fost rațiunile care au condus la adoptarea soluției.

În lipsa motivării, nici părțile nu sunt în măsură să analizeze legalitatea și temeinicia hotărârii judecătorești și nici instanța de control nu poate să exercite controlul judiciar în limitele stabilite de lege.

Înalta Curte arată că prin nemotivarea hotărârii se aduce atingere și prevederilor art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului privind procesul echitabil, așa cum a fost consolidat textul în practica Curții Europene a Drepturilor Omului.

În acest sens, arătăm că potrivit jurisprudenței Curții, noțiunea de proces echitabil este înfrântă atunci când o instanță a motivat pe scurt hotărârea, fără a examina în mod real problemele esențiale care au fost supuse spre analiză.

În cauza de față, în mod cert judecătorul fondului nu a realizat o analiză efectivă a cauzei supuse judecării.

Cu alte cuvinte, motivarea reprezintă un element esențial al unei hotărâri judecătorești, iar lipsa acesteia atrage casarea ei. Scopul motivării este acela de a fundamenta și explica măsurile adoptate de instanță în cadrul dispozitivului.

În concluzie, în speță, instanța de fond nu a realizat o motivare suficientă a soluției pronunțate, pe de o parte, iar, pe de altă parte, la dosarul cauzei nu au fost depuse actele administrativ fiscale a căror suspendare s-a solicitat, dovada achitării cauțiunii, ca și condiție obligatorie pentru admiterea unei astfel de cereri, încheierea de dezbateri din data de 2 decembrie 2012, pentru a se putea analiza motivele de recurs invocate cu privire la aspectele asupra cărora instanța de fond nu s-a pronunțat, astfel că Înalta Curte este în imposibilitate să-și exercite controlul judiciar cu privire la fondul cauzei.

Față de considerentele expuse mai sus, Înalta Curte, văzând și dispozițiile art. 314 Cod procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri legale și temeinice și cu respectarea tuturor principiilor de drept, apreciază că se impune casarea hotărârii recurate și trimiterea cauzei spre rejudecare la instanța de fond, pentru a se relua judecata.

Cu ocazia rejudecării instanța de fond va avea în vedere și toate celelalte critici formulate în recurs de către recurentele-pârâte, inclusiv criticile referitoare la calitatea procesuală pasivă a recurenteii-pârâte Agenția Națională de Administrare Fiscală.

Pentru considerentele expuse, în baza dispozițiilor art. 312 alin. 1 și 2 Cod procedură civilă și art. 20 alin. 3 din Legea nr. 554/2004, Înalta Curte va admite recursurile declarate, va casa hotărârea recurată și va trimite cauza spre rejudecare la aceeași instanță.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:**

Admite recursurile declarate de Agenția Națională de Administrare Fiscală și de Direcția Generală a Finanțelor Publice .X., împotriva Încheierii din 7 decembrie 2011 a Curții de Apel .X. – Secția contencios administrativ și fiscal.

Casează hotărârea atacată și trimite cauza spre rejudecare la aceeași instanță.

Irevocabilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 3 octombrie 2012.

X